

16.8.2021

Päävastuualueet/ lautakunnat

VUODEN 2022 TALOUSARVIO JA 2023 – 2024 TALOUSSUUNNITELMA LAADINTAOHJE

Talousarvio- ja taloussuunnitelma on lain mukaan laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kaustisen kunnan aikaisempien vuosien alijäämä 535 000 euroa on tarkoitus kattaa vuoden 2022 talousarviossa. Tämä edellyttää hallintokunnilta jälleen tiukkaa talousarviota kustannussäästöjä ja toiminnan tehostamista etsien. Valtion kuntatalouteen vaikuttavat päätökset täsmentyvät myöhemmin syksyllä valtion budjettikäsittelyssä. Talouden suurimmat epävarmuustekijät ovat verotulo- ja sotemenokehitykset.

Nykyiset työehtosopimukset päättyvät 28.2.2022. Talousarvion laadinnasta lähdetään henkilöstömenojen 2,0 %:n kokonaiskasvusta.

Talousarvio laaditaan pääosin bruttoperiaatteella, joka tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina.

Talousarvio- ja suunnitelmaesitykset

Hyväksytty kuntastrategia on talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun pohjana. Myös toiminnalliset tavoitteet johdetaan kunnan strategiasta. Tavoitteiden tulee olla helposti mitattavia ja seurattavia.

Talousarviovalmistelussa määrärahat varataan ja kirjataan tileille kustannuspaikoittain. Tavoitteet esitetään myös sanallisesti. Sisäisten menojen ja tulojen asettajien pitää keskustella keskenään. Sisäisten menojen nettovaikutus on nolla euroa.

Eryityisesti huomioitavaa:

- Konsernin toiminnan ohjaus, tytäryhtiöiden tavoitteet
- Hankinnat ja hankintavaltuudet
- Sisäisen valvonnan järjestäminen ja toimialakohtaisten riskien kartoittaminen.

Kehys

Kunnanhallitus asettaa vuoden 2022 talousarviotavoitteeksi taseessa olevien alijäämien kattamisen. Talousarvioehdotus on sovitettava kunnanhallituksen antamaan raamiin. Toimintojen ja palveluiden vaihtoehdot pitää tarkastella ja kaikki vaihtoehtoiset ja ennen kaikkea edullisimmat tuotantotavat on tutkittava ja niihin siirtymisistä tehtävä suunnitelma. Suunnitelma on esitettävä yhdessä talousarvion kanssa. Sekä talousarvio että -suunnitelma laaditaan vuoden 2021 rahanarvoon. Suunnitteluvuosilla ei huomioida tulevan hyvinvointialueen talousvaikutuksia.

Henkilöstö

Hallintokuntien pitää liittää talousarvioehdotukseen henkilöstösuunnitelmansa vuosille 2022 - 2024. Henkilöstösuunnitelman on perustuttava strategiasta johdettuihin rakenteellisiin ratkaisuihin.

Henkilöstömenojen kokonaiskasvuksi arvioidaan valmisteluvaiheessa 2,0 %. Sivukulut lasketaan nykyisten prosenttien mukaan. Hallintokuntien tulee mahdollisimman hyvin ennakoida henkilöstörakenteessa tapahtuvat muutokset, joilla on palkkavaikutuksia.

Palkkamäärärahoja ei varata sellaisille tyhjille vakansseille, joille ei ole täyttölupaa. Tiedossa olevien sijaisten palkkakulut on kuitenkin huomioitava talousarviossa.

Henkilöstöpalveluista annetaan kullekin talousarvion laatijalle laskelma palkoista ja palkkojen sivukuluista tilanteen 1.9.2020 mukaisina.

Kuntakonserni

KILA:n ohjeet kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta on huomioitava uuden talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisessa.

Talousarvioesitykset, toiminnan sekä talouden tavoitteet talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosille pyydetään osana kunnan talousarvioprosessia seuraavilta kuntakonserniin kuuluvilta yhtiöiltä:

Koy Rekipolska
Kaustisen Oppilasasuntolat Oy
Kaustisen Kehitys Oy
Kaustisen Lämpö Oy
Kansantaiteenkeskus Oy

Esitykseen tulee sisällyttää myös suunnitelma investoinneista.

Tytäryhtiöt esittävät talousarvioesityksessään omat keskeiset uudesta kuntastrategiasta johdettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteensa yhdistettäväksi koko kuntakonsernin keskeisiksi tavoitteiksi. Nämä tavoitteet johdetaan vuosittaisista tuloskeskusteluista. Kunnanhallitus muokkaa esityksen kunnanvaltuustolle, joka vahvistaa tavoitteet suunnittelukaudelle.

Investoinnit

Investoinneiksi lasketaan yli 10 000 euron uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet. Uusien investointien vaikutuksesta käyttömenoihin tulee tehdä selvitys. Rakentamishankkeiden välttämättömyys ja aikataulutus huomioidaan. Investointien tuottavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Hyväksytty investointisuunnitelma aikaisemmilta vuosilta toimii investointien valmistelupohjana. Uusista investointihankkeista ilmoitetaan hankkeen kokonaiskustannusarvio (menot ja valtionosuudet sekä muut rahoitusosuudet). Peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeissa huomioidaan myös tilojen ensikertainen kalustaminen. Investointimenot ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa.

ICT- ja ohjelmistohankinnat varataan investointeihin ja investointien poistot kohdistetaan käyttäjän kustannuspaikalle.

Esitysten tekninen laadinta ja aikataulu

Talousarvio-taloussuunnitelmaesitys tehdään hallintokunnissa suoraan talousarvio-ohjelmaan Pro Economicaan lautakunnan esityksenä. Taluspäällikkö toimittaa sähköpostissa ohjeistuksen, miten menoja voidaan järjestelmään alkaa syöttää. Tulosalueet keräävät oman vastuualueensa kokonaisuuden ja näistä kootaan lautakuntien käsittelyn jälkeen esitys kunnanhallitukselle. Taluspäällikkö laskee poistot keskitetysti lautakuntien esityksiin. Teknistä neuvontaa talousarvion laadinnassa antaa taluspäällikkö.

Talousarviopohjissa mittareista mukaan on kerätty tilinpäätöstiedot. Hallintokuntien tulee tarkistaa, että mittarit ja tunnusluvut ovat ajantasaisia ja tehdä tarvittavat muutosesitykset. Talousarviopohjat ovat käyttöönnettävissä **jaettavasta tiedostosta (pilvi) viimeistään 6.9.2021 alkaen**. Talousarviota laaditaan yhteiseen pilvipalveluna olevaan asiakirjaan, joka sulkeutuu lautakunnilta 30.9. talousarvioasiakirjan kokoamiseksi ja kunnanhallituksen esityksen laatimiseksi. Tämän jälkeen tulevista, **välttämättömistä ja perustelluista** lisäyksistä tulee ilmoittaa hallintojohtajalle ja asiakirjaa kokoavalle toimistosihteerille.

Lautakuntien vastuullisten ja harkittujen talousarvioesitysten jälkeen kunnanhallitus päättää mahdollisista tasapainottamistoimenpiteistä.

Lisätietoja talousarvion laadinnasta antavat taluspäällikkö ja kunnanjohtaja sekä toimialajohtajat omien tulosalueittensa osalta.

Aikataulu

Kunnanhallitus, raami ja talousarvion laadintaohje ma 16.8.
Lautakuntien ja konserniyhtiöiden esitykset kunnanhallitukselle pe 1.10.
Kunnanhallituksen esitys vero % ma 1.11.
Kunnanvaltuusto vero % to 11.11.
Kunnanhallitus, ta-käsittely ti 7.12.
Kunnanvaltuuston talousarviokäsittely to 16.12.

Tämän aikataulun puitteissa käydään tarvittavat talousarvion käsittelykokoukset, iltakoulut jne.

KAUSTISEN KUNNANHALLITUS

Jakelu Lautakunnat/johtoryhmä
Kunnanhallitus
Konserniyhtiöt

Tiedoksi Musiikkilukio, Ilona Salomaa-Uusitalo
Perusopetus, Kaisu Koivisto
Varhaiskasvatus, Virpi Kataja
Kirjasto, Maria Nikula
Nuoriso-vapaa-aika, Aija Järvenpää
Sivistystoimi, Mailis Tastula
Ruokahuolto, Kaisa Siirilä

Rakennustarkastus ja ympäristö, Markus Palosaari, Piia Lena Närhi
Asuntotoimisto, Pasi Isokangas
Tekninen toimi, Ilkka Närhi
Lomituspalvelut, Carita Söderbacka
Maaseutupalvelut, Sami Salonen
Taloushallinto, Carita Söderbacka ja Helena Hohenthal
Palkanlaskenta Antti Lindholm, Airi Mattila ja Satu Nordgren
Toimistosihteerit, Annika Rauma, Varpu Järvilä ja Roosa Salonen
Palveluneuvoja Meri Kemppi

KVT-vesihuolto, Vesa Jouppila
Kaustisen Lämpö Oy, Vesa Jouppila
KOY Rekipolska, Vesa Jouppila
KTK Oy, Kimmo Pajukangas
Oppilajasuntolat, Vesa Jouppila
Kaustisen Kehitys Oy, Antti Vähöja